

ไม่ใช่ผู้มีโอกาสชนะประมูล ... เรียกร้องค่าเสียหายจากการประมูลไม่ชอบได้หรือไม่ ?

โดย นายปกครอง

เชื่อว่าหลายท่านคงเคยเข้าร่วมการประมูลต่าง ๆ ของหน่วยงานภาครัฐ เพราะเราอาจได้ของที่ยังมีสภาพดีในราคาที่ไม่แพง แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ก็ขึ้นอยู่กับว่าผู้เข้าร่วมการประมูลจะสุจริตแค่ไหนเพียงใดด้วย และแน่นอนว่า ... ก่อนจะเข้าร่วมประมูลก็จะต้องมีการลงทะเบียนหรือปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้

คดีปกครองนำวันนี้ ... เป็นเรื่องของผู้เข้าร่วมประมูลซึ่งยื่นฟ้องหน่วยงานของรัฐ (ผู้จัดประมูล) ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในความเสียหายจากการดำเนินการประมูลพัสดุโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยคดีมีประเด็นที่น่าสนใจว่า ... **ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ที่ได้ลงทะเบียนเข้าร่วมการประมูลอย่างถูกต้อง แต่ไม่ใช่ผู้ที่จะมีโอกาสชนะการประมูล เช่นนี้จะมีสิทธิเรียกร้องให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีการกระทำละเมิดอันเกิดจากการจัดประมูลโดยไม่ชอบได้หรือไม่ ?**

ข้อเท็จจริงของคดีมีอยู่ว่า ผู้ถูกฟ้องคดี (การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย) ได้จัดให้มีการจำหน่ายพัสดุประเภทรถจักรยานยนต์ที่ใช้งานแล้วด้วยวิธีการแข่งขันเสนอราคาด้วยวาจาหรือการประมูล โดยมีผู้ลงทะเบียนเข้าร่วมการประมูลอย่างถูกต้องเพียง ๒ ราย คือ ผู้ถือป้ายเสนอราคาหมายเลข ๑ และผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ถือป้ายเสนอราคาหมายเลข ๒ แต่เมื่อถึงเวลาประมูลได้มีผู้ที่มีได้ลงทะเบียนประมูลรถจักรยานยนต์เข้าร่วมยกป้ายเสนอราคา เพิ่มขึ้นอีก ๓ คน ประกอบด้วย ผู้ถือป้ายเสนอราคาหมายเลข ๕ หมายเลข ๓๑ และหมายเลข ๕๑ (เป็นผู้ลงทะเบียนเข้าร่วมประมูลประเภทอื่น)

ผลการประมูลปรากฏว่าผู้ถือป้ายเสนอราคาหมายเลข ๕ ซึ่งมีได้ลงทะเบียนเป็นผู้เข้าร่วมประมูลรถจักรยานยนต์ เป็นผู้ชนะการประมูล โดยยกป้ายเสนอราคาว่า ๗,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นราคาสูงที่สุด ส่วนผู้ฟ้องคดียกป้ายเสนอราคาว่า ๕,๘๐๐ บาท ขณะที่ผู้ถือป้ายเสนอราคาหมายเลข ๑ ยกป้ายเสนอราคาเป็นเงิน ๖,๘๐๐ บาท คณะกรรมการกำหนดราคาขายและพิจารณาผลการประมูลจึงมีคำสั่งรับคำเสนอซื้อรถจักรยานยนต์จากผู้ถือป้ายเสนอราคาหมายเลข ๕ ต่อมาผู้ฟ้องคดีได้โต้แย้งผลการประมูลว่าเป็นการดำเนินการผิดเงื่อนไขการประมูล ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นพ้องด้วย และได้ยกเลิกการประมูลครั้งนี้ไปในที่สุด

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การที่คณะกรรมการฯ ยินยอมให้บุคคลซึ่งมิได้ลงทะเบียนเพื่อประมูลรถจักรยานยนต์เข้าร่วมประมูลด้วยจนชนะราคา ถือเป็นการฝ่าฝืนเงื่อนไขการประมูลและมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม อันเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้เข้าร่วมประมูล จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อเรียกร้องให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ (ผู้ถูกฟ้องคดี) ชดใช้ค่าเสียหายแก่ตนเป็นเงินจำนวน ๕,๐๐๐ บาท

คดีมีประเด็นที่น่าสนใจว่า ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ที่เสนอราคาสูงเป็นลำดับที่ ๓ ซึ่งมีใช้เป็นผู้ที่เสนอราคาสูงเป็นลำดับที่ ๒ รองลงมาจากผู้ชนะการประมูล ได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อเรียกร้องค่าเสียหาย กรณีนี้ถือว่า **ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำละเมิดอันเกิดจากการประมูลโดยไม่ชอบ ที่มีสิทธิได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากหน่วยงานของรัฐหรือไม่ ?**

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาว่า การที่คณะกรรมการฯ มีคำสั่งรับคำเสนอซื้อรถจักรยานยนต์จากผู้ถือป้ายเสนอราคาหมายเลข ๕ ซึ่งมีได้ลงทะเบียนเป็นผู้เข้าร่วมประมูลรถจักรยานยนต์ ถือเป็นการกระทำที่ไม่ชอบและผู้ถูกฟ้องคดีได้ยกเลิกการประมูลครั้งดังกล่าวไปแล้ว โดยผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการดำเนินการประมูลที่ไม่ถูกต้อง ย่อมได้แก่ผู้ถือป้ายเสนอราคาหมายเลข ๑ ซึ่งเป็นผู้ลงทะเบียนประมูลอย่างถูกต้อง และเป็นผู้เสนอราคาสูงสุดรองจากผู้ถือป้ายเสนอราคาหมายเลข ๕ ซึ่งชนะการประมูล

การที่จะมีสิทธิได้รับการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำละเมิด จะต้องปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีมิใช่ผู้มีโอกาสชนะการประมูล ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ได้รับความเสียหายจาก

การดำเนินการประมูลรถจักรยานยนต์โดยไม่ชอบ จึงถือไม่ได้ว่าคณะกรรมการฯ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดของ
ผู้ถูกฟ้องคดีกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี
(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๗๕๕/๒๕๖๓)

สรุปได้ว่า ... แม้จะเป็นผู้ที่เข้าร่วมการประมูล แต่ถ้าไม่ใช่ผู้ที่มีโอกาสชนะการประมูล (เสนอราคา
ลำดับรองจากผู้ชนะการประมูล) ก็ไม่อาจถือได้ว่าเป็นผู้ที่ถูกเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดให้ได้รับความเสียหาย
จากการดำเนินการประมูลโดยไม่ชอบ และไม่อาจได้รับการชดเชยค่าสินไหมทดแทนจากหน่วยงานของรัฐ
ผู้จัดประมูล ... นั้นเองครับ

(ปรึกษาคดีปกครองได้ที่สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕ และสืบค้นเรื่องอื่น ๆ ได้จาก
www.admincourt.go.th เมนูวิชาการ เมนูย่อยอุทธรณ์จากคดีปกครอง)
